

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
Кафедра менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітня програма: «Менеджмент організацій»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Рівне – 2020

Робоча програма комплексної курсової роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра за освітньою програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту Демидюк Сергій Максимович.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри менеджменту.

Протокол від «27» 08 2020 р. № 1.

Завідувач кафедри менеджменту д.е.н., проф. Гончаров Ю.В.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Менеджмент організацій»

Гарант освітньої програми к.е.н., доц. Никончук В.М.

Схвалено навчально-методичною комісією економічного факультету.

Протокол від «28» 08 2020 р. № 1.

Голова навчально-методичної комісії к.е.н. Демидюк С.М.

© Демидюк С.М., 2020 рік

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», 2020 рік

1. Опис комплексної курсової роботи

Комплексна курсова робота виконується у восьмому семестрі четвертого року навчання здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент». Згідно з навчальним планом на виконання комплексної курсової роботи передбачено 30 годин (один кредит).

2. Мета, завдання та результати комплексної курсової роботи

Комплексна курсова робота є індивідуальною науково-дослідною роботою, яка дає можливість виявити рівень засвоєння студентом теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності. Комплексна курсова робота є одним із видів індивідуальних робіт студента, оригінальним, завершеним дослідженням у галузі знань «Управління та адміністрування» та містить сукупність результатів, положень, що пропонуються для публічного захисту.

Комплексна курсова робота виконується відповідно до напрямів наукових і прикладних досліджень і має засвідчити: рівень професійної підготовки випускника; вміння застосовувати здобуті у закладі вищої освіти знання для розв'язання практичних завдань; свідоме засвоєння знань та їх систематизацію; наявність у студента навичок професійної роботи; здатність критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Комплексна курсова робота виконується на основі вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення визначених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності.

Мета виконання комплексної курсової роботи - визначення рівня підготовленості студента до розв'язання комплексу прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі всього періоду навчання. Цілями комплексної курсової роботи є формування у здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент» таких компетентностей:

ЗК-4. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.

ФК-1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК-2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.

ФК-9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмними результатами комплексної курсової роботи є:

ПРН-2. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН-4. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН-5. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН-10. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН-15. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Виконання комплексної курсової роботи забезпечує:

- систематизацію, закріплення, розширення та застосування знань студента під час виконання конкретних завдань;

- розвиток навичок самостійної роботи;

- оволодіння методикою дослідження при вирішенні прикладних проблем.

Комплексна курсова робота має бути написана державною мовою, науковим стилем, логічно й аргументовано.

Основні етапи підготування та виконання комплексної курсової роботи:

- вибір та затвердження теми;

- складання та затвердження завдання на комплексну курсову роботу;

- проведення досліджень;

- опрацювання та викладення результатів досліджень;

- оформлення комплексної курсової роботи;

- допуск комплексної курсової роботи до захисту;

- перевірка комплексної курсової роботи на наявність плагіату;

- рецензування комплексної курсової роботи;

- захист комплексної курсової роботи на засіданні комісії.

3. Вимоги до виконання комплексної курсової роботи

Тема комплексної курсової роботи має відображати основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Критерієм вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку менеджменту у певній сфері діяльності.

Теми комплексних курсових робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики кафедри менеджменту, сучасних досягнень науки у предметній області сфери професійної діяльності. Перелік рекомендованих тем комплексних курсових робіт наведено в Методичних рекомендаціях до виконання комплексної курсової роботи здобувачами вищої освіти ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент».

У назві теми зазначається об'єкт (підприємство/організація), за матеріалами якого виконувалася робота. Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та містити однозначне тлумачення.

Закріплення теми комплексної курсової роботи, призначення керівника затверджується розпорядженням завідувача кафедри менеджменту.

Комплексна курсова робота складається із:

- титульної сторінки;
- завдання на комплексну курсову роботу;
- змісту;
- вступу;
- основної частини;
- висновків та рекомендацій;
- списку використаних джерел;
- додатків.

Титул є першою сторінкою комплексної курсової роботи і оформлюється відповідно до вимог стандарту та вимог вищого навчального закладу.

Завдання на комплексну курсову роботу містить мету, об'єкт і предмет дослідження, зміст роботи, календарний графік виконання роботи. Завдання затверджується керівником комплексної курсової роботи та завідувачем кафедри менеджменту.

Зміст комплексної курсової роботи визначається її темою і відображається в плані, що затверджується науковим керівником, розміщується безпосередньо після завдання, починаючи з нової сторінки. Зміст включає: вступ; послідовно перелічені назви усіх розділів і підрозділів; висновки та рекомендації; список використаних джерел; додатки.

У вступі комплексної курсової роботи зазначаються: проблема, що потребує вирішення, ступінь її дослідження; обґрунтовується актуальність обраної теми, мета і завдання досліджень; формулюється об'єкт і предмет досліджень, практична значущість для підприємства, організації. Обсяг вступу, як правило, не повинен перевищувати 2-3 сторінки.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та напрямів розв'язання проблеми, обґрунтування необхідності досліджень для підприємств та організацій.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження.

Об'єкт дослідження комплексної курсової роботи - це процес або явище, що створює проблемну ситуацію і обрані для вивчення.

Предметом дослідження комплексної курсової роботи є соціально-економічні закономірності функціонування та розвитку об'єкта, різноманітні його якості, властивості тощо. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи досліджень - спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності.

Практична значущість має містити результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств та організацій.

Основна частина комплексної курсової роботи складається з розділів (теоретичний та дослідницько-аналітичний) і підрозділів, які мають бути взаємопов'язані, а матеріал - викладеним послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру.

У першому теоретичному розділі основної частини розглядаються теоретичні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх класифікація, обґрунтовуються основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта, тощо. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмету дослідження, що створює передумови для проведення у наступному розділі власних прикладних досліджень.

Для констатації та обґрунтування теоретичних висновків та тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у відповідних енциклопедіях, монографіях, довідниках та інших зарубіжних джерелах та виданнях, у т.ч. з наукометричної бази Scopus. Обсяг першого розділу – 15-20 сторінок.

У другому дослідницько-аналітичному розділі студент, використовуючи фактичний матеріал і зібрану інформацію аналізує та розкриває зміст питань, що підлягають вивченню на прикладі конкретного підприємства, організації.

Другий розділ (аналітична частина) комплексної курсової роботи містить аналіз економічного стану об'єкта дослідження та відображає результати дослідження з теми курсової роботи. Обсяг другого розділу – 20-25 сторінок.

Другий розділ комплексної курсової роботи повинен містити три підрозділи:

2.1. Загальна характеристика підприємства/організації (в якому необхідно:

- дати коротку характеристику об'єкта дослідження, тобто навести назву підприємства; визначити його організаційно-правову форму; особливості заснування та функціонування (зазначити власників (засновників) підприємства, дату його заснування, дату та місце реєстрації); вказати величину статутного капіталу;

- навести коротку історію розвитку об'єкта дослідження;

- зазначити місцезнаходження підприємства;

- вказати профіль і визначитись з основними видами діяльності підприємства;

- дати загальну характеристику продукції, що випускається;

- охарактеризувати ринки збуту та основних конкурентів;

- проаналізувати основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства, заповнивши таблицю. Усі проведені розрахунки в таблиці мають супроводжуватись ґрунтовними висновками щодо діяльності підприємства за

досліджуваний період. Розрахунки основних економічних показників можуть супроводжуватись графіками, які наочно ілюструють динаміку показників, що досліджуються);

2.2. Практика управління на заводі/фабриці (в якому необхідно охарактеризувати практику вирішення конкретної фахової проблеми (визначеної темою роботи) на досліджуваному підприємстві. В цьому підрозділі аналізуються показники ефективності управління конкретним напрямом діяльності підприємства та робляться ґрунтовні висновки щодо діяльності підприємства за досліджуваний період. Розрахунки основних економічних показників можуть супроводжуватись графіками, які наочно ілюструють динаміку показників, що досліджуються);

2.3. Індивідуальне науково-дослідне завдання.

2.3.1. Прийняття управлінських рішень за результатами SWOT-аналізу.

Вимоги до виконання підрозділу 2.3.1. «Прийняття управлінських рішень за результатами SWOT-аналізу» наведено в Методичних рекомендаціях до виконання комплексної курсової роботи здобувачами вищої освіти ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент».

2.3.2. Вирішення ситуаційного завдання.

Вимоги до виконання підрозділу 2.3.2. «Вирішення ситуаційного завдання» наведено в Методичних рекомендаціях до виконання комплексної курсової роботи здобувачами вищої освіти ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент».

У висновках та рекомендаціях комплексної курсової роботи рекомендується підвести підсумки проведеного дослідження, викласти основні практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх практичного використання. В рекомендаціях повинні бути надані конкретні обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення управління та підвищення ефективності діяльності підприємства (організацій).

Формулювання висновків повинно базуватися відповідно до поставлених завдань на матеріалах основної частини роботи. Для формулювання висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження в реально діючих підприємствах професійної сфери діяльності.

Обсяг висновків та рекомендацій, як правило, не повинен перевищувати 3-5 сторінок.

До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання, а також ті, які використано при викладі конкретних положень. Список складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, навчально-методичної та спеціальної літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів Інтернету.

У додатках наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із законодавчо-нормативних документів, звіти, інструкції/положення/правила,

результати соціологічних та маркетингових досліджень, громіздкі таблиці, рисунки тощо.

Рекомендований обсяг комплексної курсової роботи - 40-45 сторінок. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Оформлення комплексної курсової роботи має відповідати вимогам, наведеним в Методичних рекомендаціях до виконання комплексної курсової роботи здобувачами вищої освіти ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент».

4. Захист комплексної курсової роботи

Комплексна курсова робота подається науковому керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні комплексної курсової роботи.

Після перевірки роботи науковим керівником, електронний варіант кваліфікаційної роботи передається адміністратору комп'ютерної системи Unichек на перевірку на наявність текстових збігів та запозичень. Адміністратор комп'ютерної системи Unichек видає довідку про оригінальність роботи, яка підшивається до роботи. В кваліфікаційній роботі дозволяється наявність запозиченого тексту із обов'язковим визначенням джерел цього тексту у формі посилань. В роботі повинно бути не менше 60 % оригінального тексту (або до 40 % текстових збігів).

Науковий керівник надає відгук про комплексну курсову роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використаних методик; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та ступінь обґрунтованості висновків; недоліки роботи (за наявності).

Комплексна курсова робота обов'язково повинна мати рецензію рецензента. Рецензентами можуть бути: фахівці-практики, науковці, викладачі ЗВО тощо. Керівник курсової роботи не може одночасно бути рецензентом цієї ж роботи.

Під час рецензування комплексної курсової роботи рекомендується визначати:

- актуальність постановки і розроблення завдань;
- використання наукових методів дослідження;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;
- участь студента у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення/ідеї/методики;
- вміння студента чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;

- недоліки щодо змістової частини роботи, оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не рекомендовано) на засідання комісії.

Захист комплексної курсової роботи відбувається прилюдно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку. Під час прилюдного захисту студент доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів комісії та інших присутніх на захисті фахівців.

Секретар комісії протоколює процедуру захисту.

5. Критерії оцінювання комплексної курсової роботи

Автор комплексної курсової роботи має продемонструвати: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи, проводити власні дослідження; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з інформаційними джерелами, ініціювати та обґрунтовувати напрями вирішення проблеми, що досліджується.

Критеріями оцінювання комплексної курсової роботи є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;

- науковість стилю викладання;

- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;

- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Комплексна курсова робота, в якій розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище ніж **«задовільно»**.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства або організації, на базі яких досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на **«добре»**.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні дослідження, розрахунки і на їх основі - аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати дослідження практичне значення і рекомендоване до впровадження може бути оцінена на **«відмінно»**.

При цьому розподіл балів за структурними елементами комплексної курсової роботи наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Назва структурної складової роботи	Максимальна кількість балів
Вступ	10
Розділ 1	10
Розділ 2	40
в т.ч. підрозділ 2.1	10
підрозділ 2.2	20
підрозділ 2.3.1	5
підрозділ 2.3.2	5
Висновки та рекомендації	20
Публічний захист роботи	20

Результати захисту комплексної курсової роботи оцінюються за комплексною системою оцінювання, яка передбачає поєднання Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»), національної (за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та системи ЗВО (за 100-бальною шкалою). Шкала оцінювання комплексної курсової роботи наведена в табл. 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання комплексної курсової роботи

Загальна кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	5 «Відмінно»	A
82-89	4 «Добре»	B
74-81	4 «Добре»	C
64-73	3 «Задовільно»	D
60-63	3 «Задовільно»	E
35-59	2 «Незадовільно»	FX
0-34	2 «Незадовільно»	F

За результатами публічного захисту комплексної курсової роботи на закритому засіданні комісії більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

Оцінка за виконання та захист комплексної курсової роботи вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача вищої освіти за підписом наукового керівника та членів комісії.

Підсумки виконання та захисту комплексних курсових робіт обговорюються на засіданнях кафедри менеджменту, а загальні підсумки підводяться на засіданнях ради економічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука».

6. Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para%2012#n12>
4. Стандарт вищої освіти України з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1165.
5. Галузевий стандарт вищої освіти України «Засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» напряму підготовки 030601 «Менеджмент». Вимоги до державної атестації студентів» / Затверджено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України від 21.05.2012 р. №607.
6. Положення про організацію освітнього процесу в ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». URL: http://www.megu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/polo_pro_osv_pr.pdf